

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETESEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Oláhország bűnlajstroma.

Arad, szeptember 20.

A magyar delegáció külügyi albizottságának tegnapi üléseben keresett, udvarias simasággal, de éles határozottsággal tört ki az a felháborodás, melylyel a romániai kormány perfid magatartása miatt az egész magyar közvélemény el van telve, a miért az a hazánk ellen irányuló ottani forradalmi mozgalmakat nyíltan és titokban támogatja. Valódi bűnlajstrom volt az, melyet a magyar delegátusok legelőkelőbb tagjai nemcsak a forradalmi liga, de a hivatalos Oláhország ellen is felsoroltak és bűnjelekkel be is igazoltak; úgy hogy napnál világosabban kidomborodott azon többé el nem tagadható tény, miszerint a romániai államkormány eljárása nemcsak a nemzetközi jogokkal, de — mint Berzeviczy Albert, a volt közoktatásügyi államtitkár találóan megjegyezte — még a nemzetközi dekorummal sem egyeztethető össze.

Első, a ki az álnok és roszakarata szomszéd aknamunkája miatt Kálnoky gr. külügyminiszter félvállról intézett politikáját a nála szokásos finom éllel támadta, Falk Miksa, a külügyi albizottság előadója volt. Hivatkozva a magyar delegáció két év előtti ülésének plenumban hozott amaz egyhangú határozatra, mely a Romániában hazánk belnyugalma ellen szított forradalmi mozgalmakra hívta föl a külügyminiszter figyelmét, s abbéli várakozását fejezte ki, hogy Kálnoky gróf mindent el fog követni a mi hatalmában

áll, hogy ezen *»reánk nézve inkább bosszantó, mint veszedelmes üzemeknek vége vetessék«* — tartózkodás nélküli nyíltsággal kijelentette, hogy a magyar delegáció ezen várakozása nem teljesült, mert az említett üzemek nemcsak hogy véget nem értek, hanem igenis tetemes mértékben fokozódtak.

A második szónok, Berzeviczy Albert, konstataulta, hogy a romániai kormány a forradalmi mozgalmak *»megakasztása iránt mutogatott dicséretes szándéka csak nagyon csekély mértékben érvényesül, pedig a felmerült jelenségek után ítélve ezen mozgalmak a román kormány részéről valamivel több ovatosság és határozottság mellett elkerülhetők lettek volna.* Szóló utalt azután a román irredenta által konstruált iskolai térképre, mely a jövő Romániába belefoglalja Erdélyt, az egész Tiszántúlt, sőt Bukovint és Galícia egy részét is, és a melyen a román királyság czimere s a romániai királyi pár arczképei díszlenek, hozzá téve, hogy ezen térkép *tényleg el van terjedve a romániai népiskolákban, a melyek pedig mind állami iskolák, és hogy ilyesmi a hatósági közegek tudta, vagy legalább elnézése nélkül nem történhetik.*

Kimutatja a volt államtitkár, hogy a román külügyminisztérium legutóbbi budgetjében 525 ezer frank van *»külföldi»* román iskolák és egyházak számára előirányozva, s hogy ezen összeg nagy részét a magyarországi román iskolák kapják. Kijelenti szóló, hogy míg az ilyen visszaélések ellen határozottabban fel nem

lép a külügyminiszter, amíg a szubvenzionált bukuresti akademia a magyar igaztatókat rokonszenvéből biztosítja, a míg román miniszterek elismerik egy erdélyi kérdés létezését, addig idebenn sem fogunk az agitációnak nyakára hághatni.

A külügyi albizottság ezen nevezetes ülésében Apponyi Albert gróf sem késett az általa ismert tényekkel az oláh kormány bűnlajstromát gyarapítani. Létezik — úgy mond — egy román egyesület, — melynek 1892-iki jelentését fel is mutatja — a melyben a magyarok ellen a legsúlyosabb sértő gyalázások foglaltatnak; egy valóságos forradalmi liga, melyben oláhországi polgárokkal együtt konspirálnak magyarországi román ajku alattvalók hazánk belbékeje ellen. Ez a liga feliratot intézett a román királyhoz, a melyben a liga törekvéseit a király jóakaratába ajánlja, s e felirat — a román király által kegyesen fogadtatott.

Kálnoky gróf e súlyos vádak özönére aligha volt elkészülve, mert feleletében csak ötölt-hatolt. Semmit a telhozottakból megczáfolni nem tudott, sőt Berzeviczy Albert azon állítását, hogy a romániai kultusz budgetbe fölvevett 525 ezer frankból magyarországi román templomok és iskolák támogattatnak, maga is igazolta beismerésével.

Hogy ilyesmi éveken át egy szomszédos külállam részéről ellenünk akadálytalanul megtörténhetik, sőt mind fokozottabb mértékben folytatódhatik is, az nem csak a román kormánynak, hanem a mi külügyminisztériumunknak, első sorban

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

A bocsánat.

— Francois Coppée új elbeszélése. —

Olyan volt, mint egy méhkas az a ház, melyben a többi munkások között már hat hónap óta lakott Robec Tóni. A többiek özvegy embernek tartották.

Nem régóta lehetett özvegy, mert kis fiacskája, akivel kettesben éldegéltek, alig lehetett több 6 évesnél. A kis fiúnak gondozott kinézése az anyai kéz gondoskodását sejteté. Mindazonáltal sem az apa, sem a fiu nem viseltek gyászt sapkájukon.

Robec Tóni, aki betűszedő volt a Qarti Latin valamelyik nyomdájában, minden nap korán reggel távozott hazuról, vállán még a félig álmos kis Adriennejével. A kis fiut egy közeli iskolánál tette le, maga pedig sietett a dolgára.

Hazajövet ismét betért a kis legénykért s kézen fogva mentek a meszaróshoz, meg a kofához, beszerették az ebédre való, aztán hazamentek s bezárkoztak másnap reggelig.

A szomszédasszonyok részvételtjesen figyelték ezt a szegény embert. Mindössze negyven éves lehetett, szép férfias arczkifejezéssel, bánatos, sápadt arca, fekete szakállja, itt-ott egynéhány fénylő ősz hajszál s a nyugovó oroszlánéhoz hasonló tekintete felkeltették a szomszédok érdeklődését. Gyakran mondogatták a háta megett:

— Ennek az embernek újra meg kellene házasodni... Milyen derék egy férfi, soha se jár korcsmázi. Bizonyára találna magához való derék leányt, aki neki és gyermekének gondját viselné. Csak elnézi az ember, mint gondolzza, tisztázza a fiacskáját?... Soha azon rongyos, vagy piszkos ruhát nem látni... Rendes egy ember, meg kell neki adni. Aztán meg naponta meg is keresi a maga tíz frankját.

Mindenesetre ismeretséget akartak vele kötni. Altalában ilyen munkásházakban mi sem könnyebb, mint a szomszédokkal megismerkedni, hiszen mindenik belát a másik nyitott ajtaján. Tóni azonban visszahuzódó természetű ember volt. A lépcsőn illedelmesen köszönt a többieknek, de meg a köszönése inkább visszatartotta a többieket a közeledéstől.

— Bizony asszonyok — mondá az érzégs hangulatu házfelügyelőné, — ez az özvegy ember nem fog többé megházasodni. A múlt vasárnap éppen a Montparnasse-i temető felé vezető uton találkoztam vele. Kétségkívül ott van eltemetve a felesége... Ugy meg-sajnáltam, mikor láttam arra menni a kis árva fiával. Bizonyosan imádkozta azt az asszonyt... Ritka dolog az ilyen mai napság. Ez az ember vigasztalhatatlan!

Fájdalom! úgy volt. Robec Tóni nagyon szerette feleségét s mióta elvesztette, vigasztalhatatlan volt. Csakhogy nem volt özvegy ember.

Oh, az ő története nagyon egyszerű és nagyon szomorú.

Lelkiismeretes munkás volt, de csak lassan érte el a betűszedésben azt az ügyességet, hogy tisztességesen megélhetett belőle. Már 30 éves elmúlt, mikor házasságra gondolhatott.

Neki egy okos feleségre lett volna szüksége, aki éppen oly jól ismeri a szegénységet, mint ő.

De hát keresi is a szerelem azt, hogy kik illenek össze.

Egy tizenkilenc éves virágáros leány mosolygása elcsavarta a fejét. Okosnak okos volt, hanem a mellett könnyelmű. Minden gondolata a ruha volt, úgy tudott öltözködni, mint egy hercegnő.

A Tóni háztartása meglehetősen be volt rendezve. Volt egy tükrös szekrénye is, 80 frankért vette a Faubourg Saint-Antoin-ben, ebbe aztán tetőtől talpig megláthatta magát a felesége.

Elvette Klementint s eleinte életük csupa gyönyörűség volt. Hogy szerették egymást! Két szobájuk volt a Port-Royal boulevard 5. szám alatt. Egy kis darab erkélyük is volt, a honnan az egész Páris láthatott.

Estétkint Robec Tóni jó kinézésű felöltővel takarta be munkás-ruháját, ha a Szajna balpartján lévő nyomdából kijövet a Saint-Péres hid szögleténél várta kis feleségét, aki a Saint Honore-utczában levő virágos boltjából jött ide. Karöltve, egymáshoz simulva siettek távol eső lakásukra, hogy otthon vigan költésék el esteli lakomájukat. Hát még a vasár-

Kálnoky grófnak is nagy büne. És hogy a türelmes magyar delegátusok tagjai, elkezdve annak elnökétől és előadójától le egész Apponyi Albert grófnig, elérkezettnek látták az időt a külügyminisztert súlyos mulasztásaira figyelmeztetniök, nyilvánvaló jele annak, hogy nem csak az oláhországi kormányának, hanem a mi se hideg se meleg külügyminiszteriumunknak is betelt immár a — bűn lajstroma.

BELFÖLD.

Közös delegációs ülés.

A hadügyminiszter tudvalevőleg 40,000 irtot vett fel a közös költség vetésbe a Magyarországon felállítandó harmadik katonai akadémia részletes tervének és költségvetésének előállítására. Delegációs körökben azt beszélük, hogy az esetben, ha a magyar delegáció ezt a tételt megszavazza, az osztrák delegáció azt ellenazni fogja s így ha a tétel az osztrák delegációban meg nem szavaztatnék, a két delegáció együttes ülést fog tartani, hogy a tételre nézve közös szavazással döntsön.

Magyar gőzhajós társaság.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —
Budapest, szeptember 20.

Lukács Béla magyar kereskedelemügyi miniszter és Wekerle miniszterelnök és pénzügyminiszter közt egyrészt és Wurbrand gróf osztrák kereskedelemügyi miniszter közt másrészt teljes megegyezés jött létre a magyar gőzhajós társaság és a déli vasut államosítása ügyében. Mind a két kormány megegyezett abban, hogy a déli vasut államosítását illetőleg kölcsönös egyetértésben járjanak el és a vasut igazgatóságát felhívják a tárgyalások bevezetésére. A déli vasut magyar vonalainak államosításának módjait tárgyalásban a magyar kormány álláspontját hiteles oldalról nyert értesülések alapján már a folyó év elején kimerítően kifejtették. Akkori közléseit immár hivatalosan megkezdett tárgyalások megerősítik.

A déli vasut magyar vonalainál a társaság mérlegébe 69.143.280 forinttal beállított összegről van szó. E hálózat jövedelme 3.688.414 forintra rug.

Az államosítás módjait nézve az osztrák kormány — mint Bécsből jelentik, — a magyar kormány által követelt eljárást fogja elfogadni, vagyis ama szerződés mintája sze-

rint jár el, melyet a magyar kormány az osztrák-magyar államvasut-társasággal kötött, e társaság magyar vonalainak államosítása tárgyában.

Az önálló magyar gőzhajós társaságot illetőleg a megegyezés arra szorítkozik, hogy a két kormány kölcsönösen támogatja egymást, hogy állami befolyásukat a saját államterületen székelő gőzhajós társaságokra egyezség érdekében és a monarchia két államára nézve azonos érdekek kölcsönös elősegítése javára érvényesítik. Némely lap által terjesztett az a hír tehát, mintha a létesítendő új magyar gőzhajós társaság üzleti programja, vagy teljes függetlensége bármely megszorítást szenvedne, teljesen alaptalan. A két társaság egyezkedésének csak oly megállapodás létesítése a célja, hogy költséges versenyharoz által egymást ne gyengítsék és a külföld ellenében létező parciális, vagy közös üzleti érdekeiket a viszonyosság alapján ápolják.

Ebben az új társaságnak, a mely a kész törvényjavaslat szerint 10.000.000 forint részvénytőkéjének megfelelő évi állami szubvenzióban részesül, nemcsak tökéletes szabadsága, hanem az a különös kötelessége is lesz, hogy a magyar közgazdasági érdekeket úgy a belső forgalomban, mint a külföldre való kiviteli kereskedelemben a legintenzívebb módon ápolja, előmozdítsa.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 764.8 milliméter, délután 2 órakor 763.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 9.9, délután 2 órakor C° + 20.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 3. délután 2 órakor EN. 2. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A millennium és Arad

— szeptember 20.

Az ezredéves országos kiállítás aradi kerületi bizottsága tagjainak folytatólagos jegyzékét az alábbiakban adjuk:

Makón.

Elnök: Major Miklós polgármester.
Előadó: Boross Samu városi javadalmi igazgató.

Tagok: Babó Lajos főszolgabíró M.-Kovács házán, Babó Zoltán birtokos M.-Kovács házán, Bakos Ferenc városi főjegyző Makó, Balogh István szabó, Baranyi Lajos kefekötő, Bartholomeidesz János megyei főszámvévo, Csarasznyás János városi kapitány, Csukássy Vilmos lapszerkesztő, Csah József köteles, Dé-

gi Ferencz István bádogos, Erdey Bálint kocsigyártó, Ekcs János cipész, Farkas Mór főszolgabíró Nagylakon, Fischer Zoltán takarékpénztári igazgató Battonyán, Gaál László nyomdász, Háló Bálint Fazekas, Hervay Kálmán főszolgabíró Battonyán, Iritz Márton téglagyáros Makón, Joó Antal kovács Makón, Kiss Imre (Pál fia) szücs Makón, Kristóffy Ferencz takarékpénztári igazgató Makón, Kristóffy József megyei főjegyző, Kriván Dénes uradalmi tisztartó, Kocsis István kovács, Komáromy István asztalos, Kohajda János kereskedő, Kozma Ferencz oszmadia, Könyves Sámuel vendéglős, Lék István cukrász, dr. Laurovics János orvos Nagylakon, Lovrich Pál jegyző Battonyán, Nagy Antal kéményseprő, Makón, Nagy István cipész Makón, Nagy Pál plébános M.-Kovács házán, B. Papp Mihály szabó Makón, Poór Endre gyógyszerész Makón, Pataki Albin gőzmalomtulajdonos, Ragyánszky Pál fésűs, Sonkovic István ipartestületi elnök, Sonkovic János vendéglős, Sonkovic János városi számvévo, Sterneczky Ernő kereskedő, Susula Károly cipész, Steinfeld József eczetgyáros, Szabó Ferencz asztalos, Szabó Lajos szolgabíró Battonyán, Szabó Zsigmond kerékgyártó Makón, Szentiványi Sándor kórházi gondnok Makón, Szél Imre szabó Makón, Szél István oszmadia, Szendrey János szücs, Szolcsányi Károly kalapos, Tátay Ferencz jegyző Nagylakon, Tarnay István szikvizgyáros Makón, Török Imre megyei főjegyző Makón, Török Lajos timár, Tokár András szabó, Zeida József bádogos, Zeitler Rudolf gőzmalomtulajdonos.

A kerületi bizottság felhatalmazta az elnököt, hogy ha valamely helyi bizottság a maga kiegészítése iránt tesz javaslatot, vagy előterjesztést, a kiegészítés céljából szükséges kinevezéseket eszközölje.

A napirend következő tárgya a kerület székhelyére az iparicsoporthoz alakítandó végrehajtó bizottság megválasztása volt, miután Aradon helyi bizottság nem szerveztetik, a kerületi bizottságot pedig aprólékos ügyek miatt nem mutatkozik helyesnek minden untalan összehívni. Ez a bizottság Grünwald Ferencz kerületi bizottsági alelnök elnöke alatt a kamara iparosztályának beltagjaiból alakítottat, kikhez még az ipartestület titkára választott meg.

Igy e bizottság következő: Alelnökei Ele Armin és Nikolic Péter; tagjai: Barth Lajos, Bauer Gyula, Csóthy Nándor, Gyulai István, Hendl Odön, Kotsis Lajos, Kristóffy János, Millig Mátyás, Müller József, Reinhardt Fülöp, Rozmanith Albert, Varga József, Walder Gyula, Weisz Sándor és Kiss Ferencz ipartestületi titkár.

Végül a kiállítás pénzügyeinek kezelése tekintetében az ment határozatba, hogy az

napok, azok voltak csak pompások. Olyan jól találtak magukat otthon, hogy nem is mentek el hazulról.

Aztán a nyári reggelizések, nyitott ablakok mellett, szemek előtt a világ város és a verőfényes ég! Amig Tóni a kávéját szüröcsölte és cigarettéjét szívogatta, Klementin az erkélyen öntözte a virágokat. Milyen kedves volt.

Tóni fölkel az asztal mellől, oda lopódzott a háta mögé s megcsókolta a nyakat.

„Elég lesz... ejnye milyen bolond vagy.”
Azután meg a kis Félix is mihamar meglett. Minden két nétben meglátogatták Marghebyben a dajkánál. Akicsi nemsokára görcsöket kapott és meghalt.

A veszteség fölött való bankódás nem tartott sokáig. Adrien születése volt a vigasztalás. Est már az anyja maga akarta táplálni. Abba hagyta üzletét, inkább olyan munkát vállalt, amelyen otthon dolgozhatott. Fél anynyit keresett, de a díszes öltözködésből nem engedett, játszott tovább is az uri asszonyt s a kis babát fűzfónású kis kocsiban tologatta maga előtt a Luxemburgi parkban.

Tóni pedig dolgozott négy ember helyett, éjjel, nappal, a háztartás mindig nehezebben ment, végre eladósodott. A gyermeket aztán elválasztották, nőtt napról-napra, később a kiseddévóba adták, anyja pedig rendes elfoglaltság híján, a kaczérságra egyébként is hajlandó lévén, mindenféle hü idétlenségre adta

magát. Járkált mindentelé határozott cél nélkül.

A szegény férfi a gond és szűkségtől kimerülve, időnap előtt öregedett, ez a huszonhárom éves szép menyecske pedig élte a világát...

Egy este Robec Tóni a nyomdából jövet a kis Adrienért betért a kiseddévóba s onnan együtt tértek haza. Ottan a kandalló tetején egy levélborítékot talált. — Amint a kezébe vette, kihullott belőle a Klementine jegygyűrűje.

Levél is volt benne. Isten hozzád az urának és a fiának, Azt is kéri, hogy bocsássanak meg neki.

Oh ti romantikus bírák, akik a nejküket és a szeretőt megölő meggyalázott férjeket fölmentitek, ti bizonyára neveléséges, sőt hitvány kis embernek fogjátok ezt a szegényt Tónit tartani. Az ő fájdalma azonban nagyobb volt, mint a haragja.

Sirt sokszor... s amikor a kis Adrien kérdé: „Mama hol van? visszajön nemsokára?” — szenvedélyesen csókolta meg a kezét s nem volt képes egyebet mondani, mint, hogy: „Nem tudom.”

Május elseje volt, mikor Klementin megszökött. — Oh, néha milyen gonosz még az ibolya illata is! Tóni júliusban majd minden butorát eladta, hogy adósságait kifizethesse s a Delambre-utczába ment lakni. Menekült közös lakásukról. Itt élt aztán elvonulva a

kis fiával úgy, hogy özvegy embernek gondolták.

Szeptember vége felé levelet kapott a feleségétől, négy oldal teleírva minden összefüggés nélkül, telve kétségbeeséssel, a tinta sok helyen a könnyektől szétázott. Kedvese, egy orvosnövendék, öt hét óta elment Párisból haza azüleihez, valahová a déli vidékre, s azóta nem írt, nem adott életjelet. Elhagyatva, megcsalva ő, a ki megcsalta az urát, bűnét megbánva, kér, könyörög, kegyelemért kiált!

Szegény Tóni, mennyire fájt a szive. Legyetek nyugodtak, Otelló-szívű bírák s ébredjen lelketekben a becsülés egy szikrája ezen szegény ember iránt.

Tóni büszke lett s nem válaszolt bűnös hitvesének.

Nem hallott semmi hirt ezután Klementinről egész karácsony estéjéig.

Ezen napon, már évek óta, az a kegyelet szokása volt, hogy feleségével mentek a városba egy kis csokrot venni. Egy pár szál ibolya, a közepén egy fagnyos rózsabimbóval a kis Félix sírjára, aki oly korán elhalt a dajkaságban s itt van eltemetve a Montparnasse-on.

Amint ez idén is utnak indult kis Adrien-jével egyedül, a borongós téli időben a temető kapujánál úgy elfogta a fájdalom, a vágy hűtlen felesége után, mint még soha.

— Merre lehet most? — gondolkodék magában. Mi lett belőle?

arad-cesanádi gazdasági takarékpénztár fog felkérteni, miszerint a kiállítási alapot folyó számlán kezelje s a szükséges kiadásokat az elnök, vagy az alelnökök utalványára fizesse ki.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Nikolits Péter és Varga József tagokat az elnök kinevezvén, az ülés véget ért.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 21. —
Száras. — Enyhe.

Aradmegye legtöbb adót fizetői.

Arad, szeptember 20.

Tegnap délután fejezték be Arad megye virilistáinak összeírását. A nagy és fáradságos munka több mint két hetet vett igénybe, melynél a főfelügyeletet Baross Ferencz dr. a megye első aljegyzője végezte. A megyei legtöbb adót fizetők hosszú névsorát, hol a oszillaggal jelöltek adója kétszeresen számít, itt adjuk.

Br. Edelsheim Gyulai Lipót birtokos Budapest	21846.54
Gróf Wenckheim Frigyes birtokos Kigyós	14187.26
Gróf Károlyi Tibor Mácsa	11624.88
Gróf Zselénszky Róbert Uj-falu	9790.99
Gályik János bérlő M.-Bodzás	6582.89
Bohus Zeigmond birt. Budapest	6073.97
Báró Atzél Lajos birtokos Németh-Ságh	5416.20
Bohus István M.-Világos	4426.37
Kinczig János Arad	4412.01
Bohus László Világos	3508.09
Lilienberg Sándor bérlő Pankota	2862.50
Ürményi Pál birtokos Petris	2814.83
Vásárhelyi László birtokos Arad	2041.19
Purgly János birtokos Arad	2018.70
Br. Bánhidly Sándor birt. Simánd	1801.45
Czárán Gyula birtokos Seprős	1757.07
Hirschman Simon bérlő Arad	1610.28
Telbisz János birtokos M.-Bodzás	1578.25
*Boros Béni birtokos Arad	1569.26
Br. Bánhidly Antal birt. Arad	1486.11
Ortutay Béla birtokos Arad	1486.09
*Ifj. dr. Takácsy Sándor birt. Arad	1461.92
Takácsy Sándor Budapest	1448.89
Sternthal Salamon Gy.-Varsánd	1408.80
Kövér Márton birtokos Szemlak	1268.65
ifj. Sternthal Adolf birtokos N.-Pél	1230.36
Tavassz Antal birtokos Budapest	1185.79
Barkassy Kálmán birt. Algyest	1106.37
*Farkas Sándor ügyvéd M.-Pécska	1085.78
Gróf Königsegg Fidél birt. Tancz	1072.22
Urbán Iván birtokos Török-Becse	1062.11
Seidner Bernát birtokos Berzova	1035.74

br. Mattencloit János birt. Paulis	1024.45
Müller Vilmos birtokos Budapest	1029.03
Korbuly István birtokos Arad	1015.67
Fribeisz Miklós birtokos Arad	1008.02
Báró Simonyi Lajos birt. Vadász	1005.58
Mittler Zsigmond birtokos Arad	993.16
Czárán Márton birtokos Seprős	921.63
Singer Izrael Tornya	911.25
Csik János Kevermes	854.90
Putta Manó O-Pécska	835.36
Mandl Mihály Uj-Szt-Anna	820.61
Hammer György Elek	820.42
Bolyos Mátyás M.-Pécska	784.08
Török József Dézna	779.99
Konopy Kálmán Odvos	779.42
Holländer Sámuel ker. Osermő	761.52
Niedermayer József birt. Elek	760.09
*Tagányi István birtokos Arad	716.32
Lonovits Ignác birtokos Arad	708.43
Sternthal Adolf ifj. birt. Gy.-Varsánd	691.57
Sármezey Manó birtokos Kurtics	680.80
Kövér István birtokos Szt.-Pál	668.60
Gerhardt Ignác Tancz	667.05
Faschó Moys Sándor Budapest	668.83
Schillinger Márton ker. Kisjenő	636.64
Cziffra János birtokos Sofronya	634.80
Ifj. Kinczig János birtokos Arad	627.83
Stengl Ignác bérlő Kisperég.	623.63
Mahler György birtokos Elek	620.24
Róth Lipót kereskedő Szemlak	620.21

(Folytatása következik.)

HIREK.

Szeptember 21. Péntek. Róm. kath. naptár: Máté. — Protestáns naptár: Máté. — Izraelita naptár: 8. Ki Thwa. — Görög-keleti naptár (szeptember 9.): Joak. Anna. — A nap két 5 óra 31 perceskor, — nyugaszik 5 óra 42 perceskor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet: díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton: 2—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Poizgar-iskola, földszin.

Nagy tranzverzális vasut az Alvidéken.

Arad, szeptember 20.

Mint értesülünk, a kereskedelemügyi minisztériumban befejezték a Verseczről Maros-Illyéig vezetendő vasutvonal előmunkálatait.

Ez a nagy vonal a Duna, Tisza és Maros közén három vármegyét fog átszelni egészen tranzverzális jellegű lesz. A részletes terv szerint a vasut Verseczről kiindulva észak-keleti irányban haladna Buttyin, Gattaja (esetleg Zsidovin) irányában, itt átszelné a Magyar Allamvasutak vojtek-bojsáni vonalát és Rittberg, Nickyfalva állomások érintése után Temes megyéből Krassó-Szörénybe lépne át, ahol Lugos állomásánál az építendő vas-

hidon haladna át a Bégán s Lugosnál a Magyar Allamvasutak temesvár-orsovai vonalához csatlakoznék.

Ez a nagy vonal első fele. A második fele Lugosról keleti irányban folytatódna Bozsúr, Facset, Koszovicza krassómezei községeken át és Hunyadvármegyében vashidon átlépve a Marost, Maros-Illyénél a Magyar Allamvasutak arad-tövisi vonalába torkollana.

A vonal tehát három ponton érintkeznék a Magyar Allamvasutakkal. A terv szerint egész hossza 190 kilométer.

Az új vasutnak igen nagy jelentősége van abban a tekintetben, hogy az erdélyi részeket s kivált Erdély forgalmának fővonalát, a Maros-völgyet, mintegy 150 kilométerrel közelebb hozná az Al-dunához.

Ez a változás pedig előreláthatólag arra vezetne, hogy az erdélyi termények kiviteli útja, Fiume helyett a Dunára s ennek révén a Fekete-tenger felé terelődne. Nagy szerepe lesz a vasutnak az erdélyi fakiviteli fellendítésében, mert csak a kellő közlekedő utak hiánya okozta azt, hogy Románia nem a szomszédos Erdélyből, hanem Svédországból hozatja szálfaszűkegletét.

Az új vasut építését mára jövő hónapban megkezdik s legelőbb a versecz-lugosi vonalrészét fogják sürgősen kiépíteni.

— A király nevenapja. Királyunknak október hó 4-én lesz a nevenapja. E nap a minoriták aradi templomában délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, melyen a hatóságok, hivatalok, testületek és egyletek is megjelennek.

— Az iskolaszék ülésén tegnap délután a tagok nem jelentek meg kellő számban, így azt megtartani nem lehetett. A tárgy fontossága, a közgyűlés határozatahoz képest, mielőbbi elintézését kíván, azért is kívánatos, hogy a ma délután öt óra kor, a városháza emeleti kistermében tartandó ülésen a tagok teljes számban megjelenjenek.

— Jövahagyott jegyző választás. Annak idején hoztuk lapunk hírvonatában, hogy Horváth Gyula borosjenői jegyző ellen, kit Siklóra választottak meg jegyzőnek, a községi választó testület néhány tagja fellebbezést nyújtott be. A választás ellen irányuló fellebbezést — mint értesülünk — a miniszter nem hagyta jóvá, sőt Horváth Gyulát a sikló-i jegyzői állásban megerősítette.

— A püspök balesetének emlékére. Mint értesülünk, Schäffer Antal pápai prälátus mozgalmat indított arra nézve, hogy Itvarnok és Torda között azon a helyen, a hol Desseffy Sándor püspököt a baleset érte, márvány-emlék kereszt állíttassék fel.

— Szünet a törvényszéken. Az aradi kir. törvényszék második büntető tanácsa, mely Zbor Gyula elnöklete alatt Földes János és Szalay Béla dr. bírálóból áll, megkezdte szabadságát. Így végtárgyalás a büntető-ügyekben — kivéve az igen sürgős ügyeket — nem lesz tartva egész novemberig.

— Szüret a hegyallján. Kuviban az idei szüret megkezdése a hegyválasztmány határozata szerint mára tüzetett ki.

— A községi pótadó. A belügyminiszter fölmerült kételyek alkalmából kijelentette, hogy a községi pótadó kivétel tekintetében a közigazgatási bizottság és törvényhatósági közgyűlés hatásköre közti határvonalat azon alapelve szabja meg, hogy a kivétel alapjául szolgáló százaléki kulcs végleges megállapítása a törvényhatósági hivatalból való jövahagyásnak, az ekként meghatározott teherviselési mértéknek az egyesekre való alkalmazásának mint adminisztratív jellegű községi intézkedésnek fellebbezés esetében való fölülvizsgálata pedig a közigazgatási bizottság föladataul tekintendő. Mivel pedig a községi pótadónak

Nehezen tudta megtalálni kis gyermeke sírját. Hirtelen meglepetve állott meg.

A kövön apró gyermekjátékok voltak. — Trombita, pojacza és egy fujtatós kis kutya, amilyent a legszegényebb gyermekeknek szoktak adni, 2—3 sous ba kerülnek. Még egész újak voltak, látszott, hogy az nap voltak véve.

— Niini, játék! — kiáltá örvendezve Adrien.

Apja észrevette, hogy az egyik játékra egy darab papiros van rátűzve. Lehajolt és elolvasta ami rá volt írva. Ismerős írás volt: „Adriennek kis öcsöse Félix, a ki az égben van.”

A kis fiu egyszerre apjához huzódott s reszkető hangon suttogta: „Mama”: néhány lépésnyire a ciprus-bokor mellett egy terdelő nőalakot látott szegényes ruhában, fején szürke kendővel, aki összekulcsolt kezeit könyörögve emelte feléje.

Magunk között szólva, nem hiszem, hogy Robeo Tóni ekkor gondolt volna arra, aki ezen napon született a világnak a szóval és példával tanította: „Boosáss meg az ellenünk vétetteknek.” Azonban az ő egyszerű szive nem ismerte az önzést és a gyűlölséget. — Megrázkódott, nem annyira a régi gyalázat emlékeitől, mint inkább, hogy ilyen nyomorult állapotban látja azt az asszonyt, a ki

annyira szeretett. Szeliden feléje tolt a kis fiát.

— Adrien, csókold hát meg anyádat. De akkor már hozzá ment maga Tóni is és szárazon mondá:

— Ne szólj . . . és nyujtsd karodat. Nem messze van a temetőtől a Delambre-utca. — Nagy lépésekkel siettek haza. Tóni érezte, hogy Klementin karja reszket. — A gyermek mellettük ment, nézegetve a játékokat.

A házfelügyelőné a kapuban állott, mikor Tóniék haza értek.

— Jó estét, — szólítá meg Tóni a házfelügyelőnét — ime a feleségem; hat hónapig volt vidéken beteg anyjánál, s most érkezett haza.

A léposón fölmenve, erősen kellett a szerencsétlen asszonyt tartania, folyton szokogott s majd összeesett a megindulás s az örömtől.

Szegényes lakásukba érve, Tóni leültette feleségét az egyetlen karos székbe, amelyik a háznál volt, s ölébe vette a kis Adrient; aztán egy szekrényfiókból egy kis skatulyát vett elő. A Klementin jegygyűrűje volt benne, kivette s a felesége ujára huzta.

Nem volt egy szemrehányó szava sem, vagy egy keserű megjegyzése a multra; csendesén, komolyan, az egyszerű szivek végtelen nagylelkűségével, homlokon csókolta az asszonyt. Legyen bizonyos róla, hogy megbocsátott neki.

elengedés vagy behajthatatlanság címén való törölése a pótdó fősztási műveletének keretén már kívül esik, önként következik ebből, hogy az ily természetű intézkedések tulajadja a közigazgatási bizottság jogkörét.

— **Honvédségi gyakorlatok.** Lugosi levelezőnk írja: Körülbelül tizezer honvéd van ez időszerint összpontosítva Lugoson. A sátoztábor, a melyben pár nap előtt még csak a Tersztánszky őrnagy és Fabricsius Győző százados parancsnoksága alatt álló két helybeli zászlóalj állomásozott, azóta megnépesedett az aradi és orsovai zászlóaljakkal, a melyek Butykay Adám őrnagy és Pongrácz százados vezetése alatt vonultak be. Ellenséges fogadásban részesültek ugyan, mert a lugosiak fegyverrel vonultak ki ellenük, de mire az ütközet megtörtént, és néha fölhangzott a kürtjel: „Tiszturak, hozzám!” — már barát és ellenség kezet szorítva gyülekezett a megbeszélést tartó parancsnokokhoz. A 8. honvédezred említett négy napon keresztül ezredgyakorlatokat végzett Vidovits Menyhért alezredes parancsnoksága alatt. Volt ismerkedőest is hajnalig tartó táncmulatsággal, az utána következő napon pedig tiszti díjlővészet, a melyen az első díjat Török Gyula orsovai, a másodikat Frankó Géza, lugosi hadnagy, a harmadikat Bajna Mózes lugosi százados vitte el.

— **A vénasszonyok nyara.** A nyárutó kellemes napjai az esőzések és nedves hidegek után beállottak. Igaz, hogy a mai nappal a nyár is kimegy a divatból és kezdődik a csillagászati ősz, de a természet a „vénasszonyok nyarán” gondoskodott egy kis pótlékról, a mint azt kivált a mi éghajlatunk alatt rendszeren megteszi. A milyen csunya neve van ennek a nyár-pótléknak, olyan szép. A tegnapi napot például a legfinnyásabb esztétikai érzékkel is az esztendő legszebb napjának lehetne nevezni, ha még ennél is szebb korábbi napok nem következnek. Mert a zordon idő még nincs itt egyáltalán. A fecskék például kisasszony napján bucsuznak, de még tegnap is sok fecskét lehetett látni a szabadban; igaz, hogy ezek fehértorku parti-fecskék voltak. De itt vannak még a vadgalambok is és számos vízi vándormadar még mindig ragasszkodik a hazai mocsarakhoz. A vadászembereknek ez a legszebb idejük ebben az esztendőben. A szüret is megindult az aradi hegyalján. Az éjjelek azonban egyre hűvösebbek. Az utolsó korahajnalban már 2 fokig leeszállt a hőmérséklet, sőt Erdélyben már fagy is volt. Seps-Szent-Györgyről legálább azt táviratozzák, hogy ott az éjjel már másodszor fagyott s ezuttal — 2 fok hideg mellett a növényzet egyszerre megfagyott, megvörösödött s ami gyümölcs még kint van, az megfagyott... Hiszen azért vénasszonyok nyara ez, hogy malicia is legyen benne!

— **Magyarok sorsa Oláhországban.** Egy Aradról Romániába kivándorolt mesterlegény tegnap levelet írt a feleségének, melyben elpanaszolja szomorú sorsát. Mikor Bukarestbe megérkezett, s a munkakönyvét mutatva, mindenfelé ezt nyerte válaszul:

— **Kutyamagyar! Dögölj meg éhen!**

A gyárak elutasították, s már-már az éhhalál környékezte, midőn utolsó három forintjával utnak indult a magyar határ felé. A pénze azonban csakhamar elfogyott, s így a jószívűekre lett volna utalva, azok azonban, mint az ebet úgy rugdosták, amidőn megtudták, hogy magyar. Nagy kinnal félig halva érkezett Predeához, hol beszállították a brasói kórházba.

— **Aradiak a kolozsvári tornaversenyen.** Ma reggel indultak az aradi realisták Matuskik Márton tornatanár vezetése alatt a kolozsvári tornaversenyre. A 38 realistához még két tanár is csatlakozott, ugymint Dömötör László s Petri Gyula. Tanulóink versenyezni fognak a szabadgyakorlatokban, súlydobásban, sík és akadályfutásban, és kötélhúzásban. Ütközben megállnak Nagyváradon, hol a püspökfürdőt nézik meg, Kolozsvárról pe-

dig Marosujvárra mennek a sóbánya megtekintésére. Tornászaink hétfőn este jönnek haza, minden bizonynyal győztesen.

— **A zsidó újév.** A zsidó újév ez idén október 1-ére esik. Erre való tekintettel — mint értesülünk — a hadügyminiszter elrendelte, hogy a zsidó vallásu ujonczoknak csak okt. 3-án kell bevonulni.

— **A közigazgatási gyakoronokok eldorádója.** Temes vármegye törvényhatóságánál több közigazgatási gyakoronoki állás jött üresedésbe melyek legközelebb lesznek betöltve. A vármegye 600 frttal javadalmazza és gyors előléptetésben részesíti a gyakoronokokat. Átlagosan számítva csaknem minden gyakoronok rövid egy évi szolgálat után 900—1000 forint évi fizetéssel javadalmazott szolgabírói vagy aljegyzői állásba jut. A legközelebbi közgyűlésen is két gyakoronok fog előlépni.

— **Áthelyezett telekkönyvvezetők.** A m. kir. igazságügyminiszter Némethy Ottmár főhergymarai és Godián Mátyás m. k. ö. kir. járásbírói telekkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Katonai lóvásár.** Tegnap tartották meg az aradi vásártéren a katonai lóvásárt. A vásár, mint az alábbi számadatok igazolni fogják, igen rosszul sikerült. A vásárló katonai bizottság, mely egy százados, két főhadnagy és egy állat-orvosból állt azelővezetett 400 ló közül csupán kilencet vet meg. A vásár reggel 8 órakor kezdődött és déli egy óráig tartott.

— **Temesmegye virilistái.** Alább közöljük a szomszédos Temesmegye virilistái közül azok névsorát, a kik ezer frton felüli adóösszeget fizetnek, megjegyezvén, hogy a csillaggal jelöltek adója kétszeresen van számítva.

Gróf Zselénszky Róbert, Ujfalu 15.473 frt, Br. Ambrózy Gyula, Remete 9436, Feger Ferencz Temesvár 9213 frt, *Jezsenszky Béla, Temesvár 5146 frt, Br. Baich Milos, Budapest 5074 frt, *Dr. Bayersdorf Emil, Soós 2918 frt, *Dr. Gáll József, Lukarecz 2401 frt, Deutsch Andor, Buttyin 2315 frt, Fischer Samu, Murány 2256 frt, Gorove János, Budapest 2157 frt, *Braumüller Emil, Delta 2004 frt, Lazarovits Feodor, N.-Szredistye 1862 frt, Schwartz Ármin, Lippa 1845 frt, Br. Ambrózy Béla, Gyarmatha 1824 frt, Kasztory Mihály, Hodony 1741 frt, *Dr. Vargics Imre, Budapest 1624 frt, Gróf Bissingen Dezső, Vlakovecs 1562 frt, Br. Atzél Lajos, Németság 1526 frt, *Dr. Molnár Viktor, Temesvár 1481 frt, *Dr. Darabanth János, Vinga 1467 frt, Kintzig János, Keresztes 1446 frt, Id. Klemann János, Orczyfalva 1397 frt, Lazarovits Mihály, N.-Szredistye 1394 frt, *Capdebó Lajos, Temesvár 1363 frt, Beniczky György, Csehi 1312 frt, Ivády Béla, Ivád 1308 frt, *Dr. Kormos Béla, Versecz 1295 frt, *Csiky Gyula, Folya 1263 frt, *Dr. Kramer Ignác, Csákova 1231 frt, Janicsáry Sándor, Aga 1206 frt, Beck István, Gyarmatha 1145 frt, Klobuciczky János, Szkulya 1129 frt, Lux Károly, Szécsány 1127 frt, Dengl József, Uj-Arad 1125 frt, Buchmann Alajos, Delta 1115 frt, *Popp Vincze, Zsebely 1112 frt, *Dr. Schäfer Dezső, Delta 1109 frt, Görgey Gyula, N.-Remete 1090 frt, Ifj. Breban Juon, Gilád 1064 frt, Schotola Ernő, Busiás 1059 frt, Scherich György, Delta 1057 frt, Purjusz Ignác, Csákova 1055 frt, *Dr. Fülöpp Béla, Temesvár 1048 frt, Id. Hackel Ignác, Uj-Arad 1021 frt, Rósa József, T.-Számos 1015 frt, *Szathmáry Lajos, Vinga 1004 frt.

— **Megnyílt gyermekkert.** A kasza utcai kisedővő intézetben a kanyaró járványszerűleg lépett fel, miért is a főorvos annak idejében a gyermekkert bezárását rendelte el. A járvány most megszűnt, s a kisedővődat m a újra megnyitják.

— **Nagy szárazság.** A mezei gazdálkodással foglalkozók között nagy a panasz és aggodalom, hogy az eső nem akar esni. Vannak vidékek, hol hónapok óta nem azott meg a szomjas föld. Természetes következménye ennek, hogy sarju nem termett, sőt legelő sincsen. A tengeri vetés egész nyáron át sylett s termés alig van. Ily körülmények között tekintetbe véve még az igen alacsony buza árakat — nem valami kedvező jövő vár a magyar gazdálkodóra.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A f. hó 16-án, vasárnap este, Mezőhegyesről M.-Kovács háza felé utazók megrendítő szerencsétlenségnek voltak tanúi. A kamarási állomástól alig egy kilométernyire innen, nyílt pályán, megállott a vonat, a mely egy szerencsétlen munkást elgázolt. Szép holdvilágos est volt, a vonat megállott. A megrémült utasok látták aztán, hogy egy félhalt embert hurcolnak a vasuti alkalmazottak, a kinek jobb karján és jobb czombján keresztül ment a vonat s tagjait szétzúzta. Tudakozódásra az utasok azt a választ kapták, hogy a vonal bal oldalán fekvő erdőből kirohant egy ember s magát a vonat elé vetette. A szerencsétlen csakhamar elvérzett s a kovácsházi állomásnál már haldokolva tették ki. A boldogtalannak neve Békési Mihály, református-kovács házi illetőségű volt. Ez az ember a kovácsházi állomás mellett levő korcsma bérlőjének nyilatkozata szerint ugyanazon napon d. e. nála járt és családtagjaira kért tőle egy forintot kölcsön; ő azonban e kérelmét azon okon, hogy családtagjaira kölcsönözni nem szabad — nem teljesítette. Ebből az látszik, hogy az a szegény ember Mezőhegyesen valahogy pénzhez jutva, elittasodott s a vasut mellett Mezőhegyesről Kovácsháza felé törekedve a vasut mentén lefeküdt és elaludt. Csak így történhetett, hogy jobb végtagjain keresztül robbogott a vonat. Mert ha az a szerencsétlen önszántából rohant volna a vonat elé, akkor derékon zúdott volna össze. A vonatvezető nem kárhóztatható, mert a bujkáló holdvilág a vonat elején levő lámpa fényét zavarta. De ha meglátta volna is a pályatesten a fekvő szerencsétlent, a vonatot hirtelen meg nem állíthatá.

— **A takarmányhiány.** B.-Gyulai levelezőnk írja: Az Alföldön s különösen a nálunk uralkodott nyári nagy szárazságnak és takarmányhiánynak annyira elment a hire, hogy a város hatóságához tömegesen érkeznek különböző vidékekről a megkeresések, melyekben egyesek arra vállalkoznának, hogy hajlandók jóságot elvállalni teletetésre — felibe. Csánád-Palotáról, Uj-Kigyósról, Világosról és Szalontáról érkeztek már ilyen ajánlatok s ez utóbbi helyen már nem felibe, hanem tisztességes árért hajlandók kiteletetni a jószágokat.

— **Szeged kívánságai.** Szeged város tegnapi közgyűlése Babó Emil orsz. képviselő indítványára elhatározta, hogy az aszály okozta nagy károk miatt az ez évi földadó elengedésére és az adóvégrehajtásoknak a jövő aratásig való beszüntetésére a pénzügyminisztert fölkéri; elhatározta továbbá, hogy az államtól átveszi a postapalotát és a helyett 150 ezer forint költséggel a város más alkalmas helyén újat épített. A közgyűlés Festic h földmívelési miniszter üdvözlését is elhatározta, de csak szótöbbséggel.

— **Eremkiosztási ünnepély.** Az egyesült ujara-dzsigmondházi önkéntes tűzoltó egylet f. hó 23-án eremkiosztási ünnepélyt tart az alábbi program szerint: 1. Folyó 1894. évi szeptember hó 23-án reggel 7 órára gyülekezés a tűzoltói ór-tányán, innen felvonulás pontban 9 órakor a templomba tartandó egyházi szertartáshoz. 2. Egyházi szertartás végeztével felvonulás az érme kiosztási helyére. 3. Az érme ünnepély és beszéd kíséretében történendő kiosztása után diszmenet az őrtanyára, a hol Kossuth Lajosnak újonnan beszerzett életnagyságu arcképe fog Terenajgó Caesar tb. főparancsnok által mondandó emlékbeszéd kíséretében lelepleztetni. 4. Délután 5 órakor az Uj-Arad-Zsigmondházi tűzoltó testület évi zárnagygyakorlata. 5. Este 8 órakor fényes zártkörű táncmulatság helybeli urak által rendezendő szüreti ünnepélylyel egybekötve, a „Szőlő”-höz címzett vendéglő kerti helyiségében, (kedvezőtlen idő esetén annak termeiben.) A táncmulatságra személyjegyek ára 50 kr. család-jegy 1 frt. 20 kr.

— **Rablóvilág a magyar-szerb határon.** Épületes dolgokat irnak a magyar-szerb határról a „Temesv. Ztg.”-nak. Jól szervezett és tetőtől talpig fölfegyverkezett rablóbandák pusztítanak és fosztogatnak rendszeresen a határszéli helységeken s a kiküldött katonákkal és osendőrökkel valóságos harcra elegendnek.

Tegnapelőtt a Kozle Dojka dunai zuhatag táján mintegy 25 főből álló zsványbanda és egy szakasz zsandár közt véres összeütközés volt, melynek zaja a Dunán közlekedő hajókig elhatott. Ott két csendőr vesztette életét, míg a rablók közül csak egy maradt a harcstéren. Még rosszabbul végződött egy másik fegyveres összeütközés rablók és katonák közt Palánka határában, a hol egy katonatiszt és három, más verzió szerint husz katona esett el a rablók golyóai alatt. A rablóknak magyar part-ra való átjvetelét megnehezíti az, hogy éber határőrségünk a gyanus partrészek mentén minden vízi járművet megsemmisített vagy eltávolított. A szerb kormány ezeket a dolgokat eltitkolja.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Zsuffa Tamás, kraszna-horkai (Arvam) szabó e hó 16-án meglátogatta leányát, a ki Tepliczky Gáspár lipót-szent-miklósi hentesnél szolgált. Zsuffa még az nap indult L.-Sz.-Miklósról haza felé, mivel feleségének megígérte, hogy 16-án este érkezik haza. Felesége várta is egész éjjel, minthogy azonban Zsuffa hétfőn reggelre sem tért haza, az asszony keresésére indult. Hosszas kutatás után sikerült neki Kvacsán (Liptó) határában egy patak partján férje összetört holttestét feltalálni, az azonnal a helyszínen megjelent lipót-szt-miklósi szolgabíró és orvos konstatálták a holttesten a külérőszak nyomait. Találtak nála 2 frt 30 krt és gyümölcsöt. A gyilkost nyomozza a csendőrség.

— **Világító artézi-víz.** Nem mindennapi dolgot jelentenek O-Becséről. Artézi kutat furatott ott a város, azonban nagyon balul ütött ki a furás, mert olyan vizet nyertek, mely ihatatlan, erős petroleum szaga miatt. Sőt ott a forrásnál a víz felületére ujnyi vastagságban petroleum jön föl, melyet aztán az ó-becsei praktikus magyarok formaliter lefőlöznek és azzal világítanak odahaza. Az artézi-víz különös vize most van vegyelemzés alatt. — Halavács Gyula kiváló geologusunk analýzálja a vizet. A vállalkozók egyébként a kut tetejére furdót készítették, az olajos vizet fölhasználndó.

— **A mohácsi pénzhamisítás.** A mohácsi csendőrség az ösmeretes pénzhamisítási ügyben egyelőre befejezte a nyomozást. Kardos örsvezető, a kinek a bűnügy felderítésében nagy része volt, ma visszaérkezett a fővárosból. Eddig százhuszonhét embert tartóztatnak le, ezek közül negyvenet a vizsgálat befejezéséig szabadlábra helyeztek. A budapesti törvényszék azonkívül még száz embert helyezett vád alá, a kik szintén hamis pénzt vittek forgalomba. A vizsgálatot Puskárius és Czárán vizsgálóbírák vezetik. Az ügy előreláthatólag 3—4 évet fog igénybe venni a végtárgyalásnál 1000-nél több tanut fog kihallgatni. Nagyon hiszik, hogy még sok ember van szabadlábon az igazi bűnösök közül.

— **A klub foglya.** Egy nagy párisi klubban, mely a „Cercle de la rue Royale“ nevet viseli, megesezt, hogy pénztárnoka, Maraninchi ur, elsikkasztotta összes pénzkészletét, kerek 150.000 frankot. Más klub ilyen esetben megtette volna a följelentést a rendőrségnél, de a Cercle de la rue Royale igazgatósága úgy kombinált, hogy azzal még nem kapja vissza pénzét, ha a hűtlen pénztárost kiszolgáltatja a földi igazságszolgáltatásnak s más módot eszelt ki. Maraninchi urat elfogatta a klub szolgálival, becsukatta egy nagyon csinos berendezésű szobába, ételt és italt adatott neki a javából, aztán a következő propozícióval állott elő: „On kitűnően ért a piquethez, tisztelt... azaz nem tisztelt uram! Reszkírozza hát az elsikkasztott 150.000 frankot tiz játszma piquetre. Minden játszma 15.000 frankba megy, ahány játszmát nyert, annyiszor 15.000 frankot vihet el innen. Pártnerei az igazgatóság tagjai lesznek. Mondhatom, méltó pártnernek, mert egytől-egyig jó piquetisták.“ Maraninchi elfogadta az indítványt és tizenöt játszma közül 14-et nyert. Az igazgatóság ígérethez híven elbocsátotta. Történt pedig ez mintegy három hét előtt. A napokban levél érkezett New-Yorkból az igazgatóság címére, a melyben Maraninchi elmondja, hogy könnyű volt neki 14 pártit nyerni, mivelhogy a kártyákat mind ismerte.

Ő maga preparálta a klub összes kártyakészletét és már előbb is tetemes összegeket nyert ily módon. A magával vitt pénzzel játékbankot alapít New-Yorkban és reméli, hogy néhány év múlva milliomos lesz. Akkor vissza is adja a klub pénzét.

— **Ferencz József utazásai** czímen a párisi Figaro rövid tudósítást közöl, melyben a király tiroli és lembergi utjáról emlékezik meg. Ugy Lembergben, mint Tiroiban nagy lelkedéssel fogadták a királyt — mondja a párisi lap tudósítója — ez a lelkedés azonban inkább a király személyének szólt, mint az osztrák-magyar politikának. Aggódva kell gondolni arra az időre, mikor majd Ferencz Józsefet más király váltja fel. Ausztria majd akkor fogja meglátni, hogy mindenkitől szeretett király s ügyetlen államférfiak kormányozták.

— **Szökevény lökötő.** A szeged-kertletti csendőrség a napokban negy utánjárással fogta el a délvidék egyik veszedelmes lökötőjét, Szőri András. Az embert a zsombolyai községébe börtönébe szállították, de megugrott. A lökötő felszedte a padlót, kivájta az ajó alatt a földet s ezen az uton jutott a szabadba. Most újra keresik. Szőri nem rég tért haza a fegyházból, a hol öt évet töltött.

— **Varázslat közben.** A fumei határon fekvő Scuirigne völgyben az utóbbi időben több cigány csalad telepedett le, kik mindenemű lopások által a környéknek valósággal átkát képezik. A napokban is egy öreg cigányasszony állított be Pillepich Antal fiatal feleségéhez és engedélyt kért, hogy kártaívet vehessen neki, amit a fiatal asszony szívesen megengedett. Időközben még két cigányasszony érkezett a házhoz és mitán látták, hogy Pillepichné jóslataikat kíváncsian hallgatja, többféle szemfényvesztő kóklerságot mutattak az asszonynak. Végre azt kérdezték tőle a cigányasszonyok, vajjon kíváncsi-e megtudni, hogy meddig fog élni? Az asszony kudarra erre is kíváncsi volt és midőn a cigányok, a jóslat sikere érdekében két aranygyűrűt és egy tojást kértek, az asszony gyanútlanul boosátotta a tárgyakat reudelkezésére. Mindenek előtt a két gyűrűt varázslták a tojásba, azután pedig figyelmeztették az asszonyt, hogy egy halálfej fog a tojásból kibujni. Az asszony ettől annyira megijedt, hogy szobájába szaladt félelmében, s többé nem is mert kijönni. A cigányok ez alatt a két gyűrűvel természetesen eltűntek. A megcsalt asszony férje a cigányok ellen feljelentést tett, s tegnap sikerült is a család asszonyokat elfogni és a volocai rendőrségnek átadni.

— **Vilmos császár és a florenzeti törvényszék.** Hallatlan veszedelem fenyegeti a német birodalom hatalmas császárt, II. Vilmost. A német uralkodók történetében arra még nem volt példa, a mi ő ellene készült. Sem többről, sem kevesebbről nincs szó, minthogy törvényszék elé idézik. Firenzéből jött meg a nagy eseményhez méltó komoly köntösből, a hír, hogy két firenzei gróf Giovanini és Raffaele dei Guelfi arra a genialis ötletre jött, hogy II. Vilmos császártól a Welf-alap kiadását követeljék és e mellett számadásra vonják őt a felől, hogy mit csináltak 1872 óta ennek a kincznek a kamataival. A firenzei bölcs törvényszék pedig, a nélkül, hogy a két gróf elmeállapotát körülményesebben megvizsgáltatta volna, magáévá tette az ügyet és elhatározta, hogy a német császárt megidézi. Vilmos császár megidézésének a föladatát signor Mengozzi, az érdemes törvényszéki szolga vállalta el.

— **Egy sebesült főhadnagy.** A balassa-gyarmati kaszinó földszintes éttermében kedden délelőtt egy bekötött karu gyalogos főhadnagy lépett, a ki feltűnő szerénységgel sarokba húzódott és csendben megijevt néhány pohár sört. Jobb karjba igazított fehér bandagere-be volt kötve, és nehéz karbolszag töltötte be a levegőt. Mindenki sajnálta a rokonszenves külsejű főhadnagyot. Ki tudja, talán lóról bukott, vagy valaki a harc hevében megvágta... Egy ösmert honvédszár kapitány megpillantja, hozzául és derékan megfogja a főhadnagy sebesült karját... A kapitány elnevette magát és barátságos szóváltás után eltűnt... De a főhadnagy is legott eltűnt, mert attól tartott, hogy mint

kémet elfogják. Az ellenséges táborból jött, hogy ily ravasz uton kikémlelje a helyzetet...

— **Pályázatok.** A bogesáni járásbírósnál járásbírói állás két hét alatt. Az újbányai járásbírósnál járásbírói állás két hét alatt. A tekei járásbírósnál albirói állás két hét alatt.

—x— 60,000 forint a főnyeremény a lembergi kiállítású sorsjegyeknél, mely 10% levonás után készpénzben fizetnek ki. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás szeptember 27-én történik.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

Hangverseny a színházban.

— Szeptember 20. —

Tegnap este tartotta a két aradi daleyket hangversenyét a színházban, minden nagytás nélkül mondható szuboit ház előtt.

A tegnapi esttel mebizonyított a mi két dalárdánk, hogy megtudnak felelni azon vázakozásnak, melyet tőlük a közönség, a mi kényes izlésű közönségünk elvár.

A két dalárda előtt mindenesetre soká emlékeztetes ma ad a tegnapi est, hol láthatták azt az élénk pártolást a közönség részéről, melyet meg is érdemelnek.

Az egyesült két dalárda dalait, melyek helyes összetanulással hatottak, a közönség mindig élénk tapsal jutalmazta.

A műsor kiemelkedő száma volt Kövér Mártának a töle megszokott könnyed eleganciával előadott pásztordala, melyre erős taps sugott fel.

Altmann Leo fiatal hegedűművész játékával valósággal elragadta a közönséget; már első hegedű vonása mindjárt elárulta a hivatott művészt, a mely véleményét többszöri ujrában fényesen igazolt be.

A fiatal művésznek nagy és fényes jövőt jósolhatunk csak.

Buj a Sándor kurucz dalai nemcsak a hang teltségével, hanem az előadott nóták eredetiségével is hatottak.

Antalfy Boriska elmaradt énekszama helyett Altmann Leo játszott nagy tetszés között.

A tegnapi színházlátogatók mindenesetre kellemesen szórakoztak, melynek érdemében a két karmester Schreyer Harry és Schönthaly Gyula osztoznak. A hangverseny fél tizkor ért véget.

* Az aradi színház primadonnája, Rudnyánszky né Réthy Laura asszony már visszatért domoszlói nyaralójából Aradra. A művészno tudvalevőleg ez év elején, márczius 25-én a szinpadon rosszul lett és azóta nem játszott. Most jó félévi pihenés után, kedvben, erőben és hangban megizmosodva, e hó 30-án, vasárnap lép föl először. A közönség bizonyára örömmel fogja viszontlátni kedves primadonnáját az aradi szinpadon.

* Krecsányi szintársulata október hó 4-én tartja első előadását Temesvárott. A társulat primadonnája Serédi Sarolta. Ismerős színeszeink közül a társulatnál vannak: Krecsányiné, Haraszthy Hermin, Krecsányi Ignác, Németh János, Csiky László, Réthey Lajos, Pintér Imre, Törökne, Szathmáry Arpad, Gyöngyi Izsó.

TÁVIRATOK.

A külügyi albizottság tárgyalása.

Budapest, szept. 20. (Saj. tud. táv.) A magyar delegáció külügyi albizottsága este befejezte tárgyalásait. Falk hangsúlyozta, hogy jelentésében bőven kiterjed az oláhkérdésre. Kálnokynak bizalmat javasol szavazni.

Apponyi az oláhkérdésben külömb eredményt várt, s ezen kérdésnél bizalom és eredmény a jelen stadiumban ellenmondásban vannak.

Tisza Kálmán, Berzeviczy és Perczel a két kérdés között ellentétet nem lát.

Samassa kijelenti, hogy Kálnokynak a konklávéra adott felelete nem kielégítő. Elvárna, hogy részletesebben feleljen.

Rövid vita után a költségvetést megszavazták és elfogadták Falk bizalmi nyilatkozatát is.

A „Magyar Állam“ és Samassa.

Budapest, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) A „Magyar Állam“ erősen rátámad Samassára delegacionális beszéde miatt. Szerinte Samassa a konklavet kivétkezteti isteni küldetéséből. Denique nem csak Vaszaryra jár rá a rud.

Uj képviselő-jelölt.

Kolozsvár, szept. 20. (Saj. tud. táv.) Dr. Groisz Gusztáv, nyugalmazott egyetemi tanár Gyergyószentmiklóson fellép nemzeti párti programmal. A napokban odautazik állítólag Apponyival.

Lukácsiu pöre.

Szatmár, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Erdekes végtárgyalásunk lesz holnapután, folyó hó 22-én. A törvényszék akkor tárgyalja az oláh mártir, Lukácsiu László rágalmasági pörét. Lukácsiu egy délvidéki oláh ügyvéd védi.

A kolera Máramarosban.

M.-Sziget, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Szeptember 6-ika óta a megyében 23 kolera-gyanús betegség fordult elő, melyből 9 halálos lefolyású volt. A betegek közül 18 vasuti munkás volt. Rozner Ervin báró, főispán személyesen vezeti az óvó munkálatokat s a megyei hatóságok a legnagyobb gonddal dolgoznak a közegészségügy érdekében. A betegedések eddigi jellege azt bizonyítja, hogy ezideig még nem állunk járvánnyal szemben.

Elhunyt Afrikautazó.

Páris, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Moskovitz Miksa 30 éves Afrikautazó a congoterületi elefántcsontháton meghalt.

Nyugdíjazott tábornok.

Páris, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Gallifet tábornok, aki 70-ik életévét elérte, nyugdíjaztatott. Visszalépése alkalmából napiparancsban arról biztosítja a hadsereget, hogy hadaggyastyan léte mégis a haza első hívására fegyvert fog ragadni.

A japán-kínai harcterről.

London, szept. 20. (Saj. tud. táv.) Yokahamából hivatalosan jelentik, hogy a ping-yangi csatában a kínaiak vesztesége 2000 halott és 14500 sebesült és fogoly. A kínai seregnek körülbelül csak a negyedrészre tudott elmenekülni. A japánok vesztesége 30 halott és 289 sebesült.

Sanghai, szept. 20. (Saj. tud. távirata.) A japánok a yulsai harcterről diadalmos hírt kaptak. E szerint a japánok nem vesztek hajót, de emberben mindkét részen nagy a veszteség.

Görög rablók vérengzése.

Athen, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Egy rablóbanda Lamira közelében megtámadott egy kocsit, melyben egy államügyész, vizsgálóbíró és két bírósági írnok ült. A rablók megsemmisítették az iratokat s az államügyészt és valamennyit elvitték foglyokként a hegyekbe. A három lovas, kik a kocsit kísérték, azonnal alar-mirozták a katonaságot, mely egy órával később körülzárta a bandát. A rablók időközben halálra kínozták az államügyészt, súlyos sebet ejtettek a vizsgálóbíróra s aztán el akartak menekülni, de valamennyien megölettek. Az államügyész és a rablók holttestét Lamirába vitték.

A vigyázatlanság áldozata.

Kiew, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Berditschewnél egy vasuti kocsi, egy utas vigyázatlansága folytán, a ki benzint öntött ki, kigyult. Az utas halálát lelte s többen megsebesültek. A vasuti kupé teljesen leégett.

Kálnoky beszéde és az Oroszok.

Pétervár, szept. 20. (Saj. tud. táv.) Kálnoky gróf külügyminiszternek az osztrák delegációban tett és táviratilag közölt nyilatkozatai az itteni politikai körökben általánosan igen kedvező benyomást gyakoroltak. Fejtegetéseinek békés alaphangját annál inkább méltányolják, mivel Oroszország a legközelebbi időben kénytelen lesz főfigyelmét az ázsiai események fejlődésére fordítani.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog összeg jelentése. —

Budapest, szeptember 20.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt, s irányzat szilárd volt. Elkelt 18,000 mm. jól tartott napi áron: Eladások:

	mmásza	kilogramm	frt
Tiszavidéki	800	82.	6.85
"	200	82.	6.82 ¹ / ₂
"	100	81. ⁵	6.52 ¹ / ₂
"	300	81.	6.50
"	300	79. ⁵	6.40
Pestvidéki	500	81. ⁵	6.57 ¹ / ₂
"	200	81. ⁵	6.57 ¹ / ₂
"	100	81.	6.58
"	1500	80. ⁵	6.50
Bánáti	2660	80.	6.47 ¹ / ₂
"	1500	80.	6.55
"	200	79.	6.27 ¹ / ₂
Bácskai	150	80.	6.35
"	2000	78.	6.40
Felső-tiszai	200	80.	6.30
Rozs	800		6.15
"	200		6.22 ¹ / ₂
"	150		6.23 ¹ / ₂
"	250		6.20

Zab 1200 métermásza 5.60—6.11 minőség szerint.

Határidőüzlet: Amerika lanyha árfolyamokat jelzett, s nálunk is igen lanyhán indult az üzlet buzában, míg később igen élénk üzletmenetű 2—3 krral megszilárdult. — Tengeri szintén lanyhán indult külföldi gyenge jegyzésekre, de később az élénk vásárlási kedvre szintén megszilárdult pár krral. Zab és rozs csekély üzlet mellett változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Buza szeptember—október 1894	6.35—6.37
Buza március—április 1894	6.80—6.81
Tengeri május—június 1894	5.90—5.91
Zab őszre	6.05—6.07
Káposztarepoze	10.10—10.20

Külföld: New-York: buzára ⁵/₈—³/₄, tengerire 1—2 lanyhább, Chicago: buzára ⁵/₈—1¹/₈ tengerire 1—1¹/₄, lanyhább Páris csendes, London változatlan, Liverpool tartott.

Értéktőzsde: A tegnap délutáni erős hausse után ma tartózkodóbb vételkedv uralkodott s ezért a papírok némileg gyengültek s csak jelzálogbankban volt nagyobb emelkedés (27¹/₂) kezdetben, de később az is gyengült.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	375.40
Magyar hitelrészvény	469.50
Osztrák államvasut	264.—
Rima-Murányi	361.—
Déli vasut	118.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi szept. hó 19-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilgron felüli súlyban) 41.5—42. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kilgron felüli súlyban) 43.—43.5 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 kilgr. súlyban) 43.5—44. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kilgr. terjedő súlyban) 45.5—47.5 krig. II. Magyar szedert: Nehéz (páronkint 280 kilgron felüli súlyban) 42.—42.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kilgr. súlyban) 42.5—48. krig. — Könnyű (pkint 220 kilgr. terjedő súlyban) 45.—46. krig. — Szerbiai: Nehéz

(pkint 260 kilg. felüli súlyban) 43.—43.5 krig. Közép (páronkint 220—260 kilgr. súlyban) 43.—43.5 krig. — Könnyű (páronkint 220 kilgr. terjedő súlyban) 42.5—44. krig. Sertésletés szám 1894. szept. hó 17-én volt készlet 181,618 darab. 1894. szeptemb. hó 18-án felhajtott: 4664 drb. 1894. szeptemb. 18-án elszállított: 1042 drb. 1894. szept. 19-én maradt készletben 185,285 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: Változatlan.

Szászúzet.

— Szeptember 20. —

Mai jegyzéseink: Kenyér nagyban nyers szász 53.—, kicsinyben 3.50 nardó nélkül per 100 liter ¹/₂ beleértve 36 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 20. d. u. 5 óra.

F a j	Irányat	100 kg. ár	
		frttól	frtig
Buza bánági uj		6.25	6.50
Buza tiszavidéki		6.30	6.55
Buza pestvidéki		6.25	6.50
Buza fejeermegyei		6.20	6.30
Buza bácskai		6.35	6.60
Rozs uj, I-ső rendű		5.20	5.25
Rozs uj, II-od rendű		5.10	5.15
Arpa takarmány		6.60	5.95
Arpa egetni való		6.25	7.10
Arpa sörfőzdei		7.30	8.40
Zab		5.70	6.15
Tengeri bánági			
Tengeri másnévű		6.20	6.30
Káposzta-repoze bánági		9.70	10.10
Köles			
Buza szept.-okt.		6.38	6.38
Buza márcz.-ápr.		6.80	6.82
Buza máj.-jun.			
Rozs szept.-okt.		5.38	5.40
Tengeri jul.-aug.			
Tengeri aug.-szept.			
Tengeri októberre		6.25	6.30
Zab márcz.-ápr.		6.08	6.08
Zab szept.-okt.		5.70	5.72
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.		10.10	10.20

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. szeptember 20.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	122.40
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	96.90
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ‰	126.50
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ‰	101.75
Magyar kelati vasut 1876.	124.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar italmegváltási kötvény	190.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyerevény-sorsjegy kölesön	152.25
Tiszaszabályozási és szegedi kölesön	143.—
Osztrák papírjárdék	99.—
Osztrák járdék ezüst	99.—
Osztrák járdék arany	124.75

VIZJELZÉS.

1894. évi szeptember hó 20-án reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás	
			ostimétr.	ostimétr.
Branycaka	+ 7°	derült	— 46	—
Arad	+ 10°	derült	— 144	—
Makó	+ 11°	derült	— 49	—
Szeged	+ 12°	derült	— 65	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1894. szeptember 20.

A m. kir. folyamermézői hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Szeptember 20. —

Fehér Kereszt szálloda: Madame Fouché Lepelletier Páris. Weisz Sándor gabonakereskedő, Budapest. Földváry Tibor földbirtokos, Győr.
Vass szálloda: Schönher József hivatalnok, Beél. Nádor szálloda: Rembay Zsigmond orvos, Pankota. Három Király szálloda: Mladin György jegyző, Silingyia. Lásza Flórián jegyző neje, Kerek. Boonyák Imre birtokos, Holdmészes.
Arany Kulcs szálloda: Beröló István kereskedő, Udinye. Ifj. Izeckutz István birtokos, Pécska. Józsa Gergely gazdálkodó, Sz.-Somlyó. Schvarcz József kereskedő, N.-Kamaras. Roth László kereskedő, Kerülősa. Polis Bonimus földbirtokos, Sikló.
Vasúti szálloda: Dobra Péter tanító, Krassó. Hönigesz János kereskedő, Uj-Szent-Anna. Klein Ignác kereskedő, Makó.

Feljelölő szerkesztő. Vass Géza.

19195/1894.

3-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszszük, hogy a kukorica-törésnek városunk határában való megkezdésére határnapul folyó évi szeptember hó 24-ikét tűztük ki.

Arad sz. kir. város tanácsának 1894. évi szeptember hó 18-án tartott üléséből.

A városi tanács.

7/1894. pm.

3-3.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir. város közönsége az élővíz-csatorna torkolló utcai csatornába bevezetése iránt folyamodván, a kérvényt mellékletei s a kulturmérnöki hivatal, mint hatósági szakértő észrevételeivel együtt hivatalomban a folyó hó 15-től számítandó 30 napra közszemlére kiteszeni s annak tárgyalására határidőül 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzöm, a tárgyalás helyéül pedig a város székházának tanácstermét kijelelem.

Egyidejűleg az érdekelteket felhívom, hogy a kérvény tekintetében netán teendő észrevételeiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban akár a tárgyalásnál szóval vagy írásban adják elő, minthogy ellen esetben a határozat további meghallgatás nélkül fog meghoztatni.

Arad, 1894. évi szeptember hó 12.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

Hirdetés.

A folyó évben kiigazított és az 1895-ik évben érvényesül birandó országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok f. évi szeptember hó 20-tól 30-ig a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetnek, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kitétt határozatok ellen, a kir. Curiahoz címzendő felebbezések a határozatok kitételét követő tíz (10) nap alatt a polgármester urhoz, mint a központi választmány elnökéhez nyújthatók be.

Arad, 1894. évi szeptember hó 4-én.

Arad sz. kir. város központi választmánya.

12386/1894.

2-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium 61369/84. II. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott 12757/408 8-4. sz. szabályrendelet alapján azon ház- és telek-tulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda kövezet vagy asphalt burkolattal el látva nincsen, felhívom, hogy telkeik előtt a gyalog járó folyó évi november 30-ig terjedő idő alatt 1 és fél méter, az ennél keskenyebb járdáknak pedig egyszázszázötven és 15 em. vastagságban megkezdéssel akként látassák el, hogy a vízfelfogó árok vagy folyóka felé 5 cm-ternyei eséssel bírjon.

Köteles továbbá ház- és telek-tulajdonos a gyalog járók mellett elvonuló vízvezető árkok telke és háza utca-vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és mérték szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönböztetve ezen vízvezető árkokon keresztül a kocsi-bejáratnál hidat építtetni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendelkezésnek eleget nem tesznek, 2 forintól 25 forintig terjedő pénzbírsággal büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homokszállítás beállítását az erre utaltak a nagyobb vizállás beállításáig elhárítsák, mert az ilyen szállítások védekezés, hogy a homoklás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vétetni nem fog.

Aradon, 1894. évi szeptember hó 12-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

18729/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minisztérium 51252/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Horvát-Szlavonországban a ragadós száj- és körömfájás nagyobb mértékben lépett fel, — a hasított körmű állatoknak (szarvasmarha, juh, kecske és sertés) Horvát-Szlavonországból Magyarországra való behozatala, további intézkedésig tiltatik.

Arad, 1894. szeptember 15.

A városi tanács.

19194/194.

3-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszszük, hogy a szüretnek városunk határában való megkezdésére határnapul folyó évi október 1-jét tűztük ki.

Arad sz. kir. város tanácsának 1894. évi szeptember hó 18-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

12482/1894.

799. 3-3.

Körözés.

Arad sz. kir. város határában egy körülbelül 12 éves pejzsörű csillagos homlok hátul balról N. bélyegű kancazó találatot bitang-ságban.

A fent leírt ló tulajdonosa köröztetik azal, hogy a mennyiben az igazolt tulajdonos folyó évi október 1-ig a ló átvétele végett nem jelentkezik, az, mint gazdátlan nyilvános árverésen eladtni fog.

Aradon, 1894. évi szeptember 18.

Sarlot Domokos
főkapitány.

5187/1894.

3-3.

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minisztériumnak 39102/II. 894. sz. a. kelt rendelete nyomán az érdekeltek figyelmeztetése céljából ezennel közhírré teszszük, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter intézkedése folytán a hazai vasutak a folyó évi október hóban Bécsben tartandó nemzetközi ménszámlemlére teherárúkerült szállítandó menek után az általános díj-szabási határozmányok (I. rész) 153. lapján a kiállítási állatokra nézve megállapított kedvezményt, az ugyanezen alkalomból gyorsárúként szállítandó díjmentek után pedig a kedvezményes teherárú díjtételeket 50% felemelve fogják alkalmazni.

A szóban lévő ménszállítványokat illetőleg az osztrák területen fekvő vasuti vonalokon és ugyanezen kedvezmények nyerendnek alkalmazást.

A kedvezmények számszerű mértéke és alkalmazásának módzatai bármely vasuti állomáson megtekinthetők.

Arad, 1894. évi július hó 28-án.

A városi tanács.

15714/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minisztériumnak 42436/94. számú leirata szerint az erdőbri szakvizsgák folyó évi október hó 22-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Máramaros-Szigeten, Debreczenben, Kolozsvárt, Székely-Udvarhelyen, Brassóban, Nagy-Szebenben, Temesvárt, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen, a vadbri vizsgák pedig az erdőbri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban és Szombathelyen a vármegye házában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatón megkezdetni.

Felhívom mindazokat, kik az erdőbri szakvizsgák vagy a vadbri vizsgák letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a vizsgák színhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőkhöz nyújtsák be.

Aradon, 1894. évi augusztus hó 4-én.

A városi tanács.

1969/1894. pm.

3-3.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj-alapítványból az aradi polgári iskola tanulóira nézve egy hely betöltendő lévén, arra ezennel pályázat nyitattik.

A pályázónak igazolni kell:

- hogy az aradvárosi polgári iskolában tanul,
- hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztállyal bír,
- hogy aradvárosi vagy aradmegyei lakos fia.

Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:

- a szegénységüket hatósági bizonyítványon igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
- az aradvárosi szegény özvegyek fiai,
- az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
- ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
- az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1-5. pontok szerint minősített pályázó nem jelentkeznek, a többi pályázó közül a legkitünőbb tanulónak fog az ösztöndíj vagyon és vallásra való tekintet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 forint tőke kamatainak egy hatodából áll, a mely 1894. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg, mindenkor a tanév befejezte után fizetendők ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi szeptember hó 31-ik napjáig nyújthatók be.

Arad, 1894. évi szeptember hó 10.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

16440/1894. sz.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Aradon a szabadság-téren az aradi 18 vértanú emlékére emelt szobor körül kovácsolt vasból készitendő kerítés tervének és költségvetésének elkészítésére ezennel pályázat nyitattik.

A feltételek a következők:

- A vaskerítésnek célja, hogy a szoborhoz gyermekek és állatok, valamint avatatlan egyének könnyen hozzá ne férjenek; minél fogva a kerítésnek a csinos kivitel mellett megfelelő erősségűnek kell lennie, s így oly disztimények, a melyek könnyen törhetőek, mellőzendők.

A kerítés magassága 80 cm-t. a melynek sávjai a disztimé-csírái lehetőleg ritkán ugy illesztendők össze, hogy azok által a szobor talapzata el ne takarassék.

A kerítés 25 cm-t. magas s 25 cm-t. széles szürke sléziai csiszolt márványból készitendő talpköre helyeztetik, a mely talpkörből 5 cm-t. a burkolat alá fogván esni, a kerítés a talpkörrel együtt egy méter magas lenend.

2. A benyújtandó tervek következők: alaprajz 1:100 léptékben, oldal nézet a leg-hosszabb oldal felől nézve 1:50-hez és egy teljes keret részletra 1:10 léptékben; a tervek mindegyike pontosan és lehető részletesen cottirozandó.

3. A tervekhez pontos és részletes költségvetés készitendő; a kerítésnek egységes ára s sulya folyó meterenkint kitüntetendő.

4. A három legjobbnak talált terv közül az 1-és 150 frt, a 2-ik 100 frt, a 3-ik 50 frttal díjazatik.

5. A pályázat bíróság utólag fog megalakitattatni.

6. A tervek és költségvetés folyó évi október hó 15-ig Arad sz. kir. város polgármesteréhez jelítség levél kíséretében benyújthatók a hol a szobor és a bekerítendő terület helyszínrajza is megkapható.

7. A díjazott tervek Arad sz. kir. város tulajdonává válnak, a melyek közül kivitelre tetszés szerint választhat.

A szobor bizottság 1894. évi augusztus hó 6-án tartott üléséből.

Salacz Gyula
polgármester, bizottsági elnök.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánljuk minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé, gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal kisorsoztak. Mind az 3 világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer. ből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megcsüntet. 1 üveg 85 k r

A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok ellésére a legalkalmasabb szer, mely báró szépit hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitünő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménesi aszúbor. Egy 85 centli. üveg 1 frt 50

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 80 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxyd tartalommal. Egy 80 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörösfehér és sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénytel. Hat perorig égő, 1 drb 60 kr. 12 perorig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perorig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violassinben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer. Mindenféle eredetű rheumás és oszpos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvisz gárára megbízásunk elfogadhatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek. 881 6-13

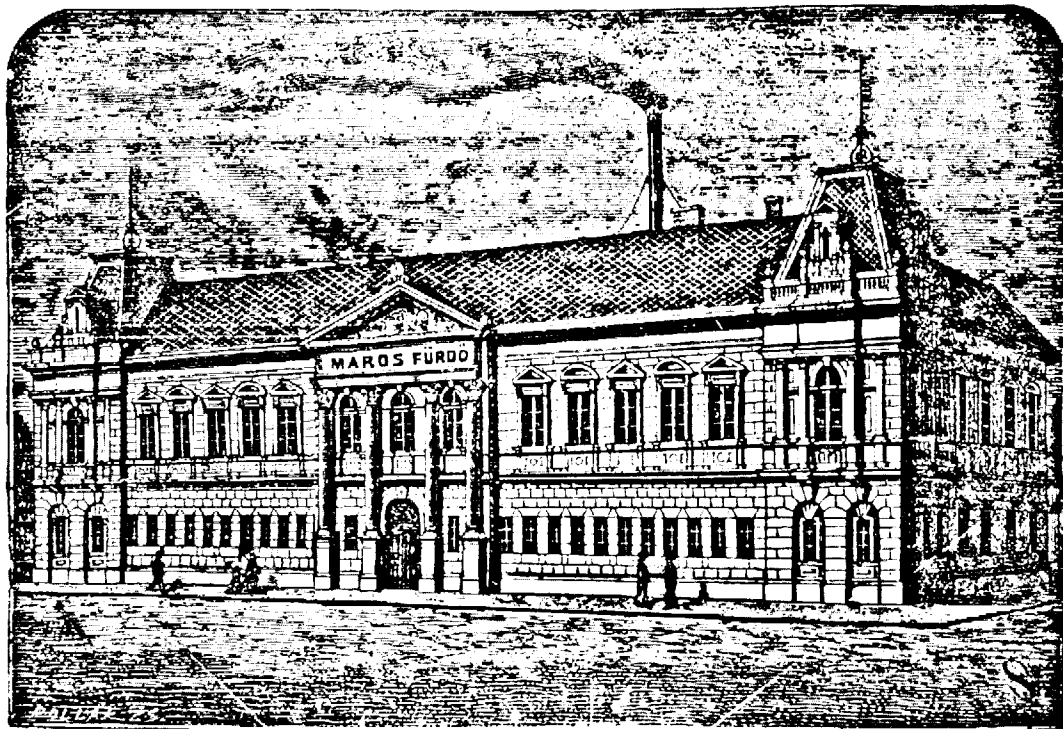
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdés-l járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle ki-fejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg étek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és mór-fürdő.	
Uzás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	8 frt 50 kr.
Uzoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 50 kr.	1 törölköző	3 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeli 6 órakor.	
Massassal egy személy	— frt 70 kr.	télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelotben naps vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcai, parkettával kipedolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

Már Csütörtökön **Lembergi** Sorsjegyek a 1 frt. kiállítási húzás!

Főnyeremény **60.000** forint.

Kaphatók: ARADON az „Aradi ipar- és népbank“-nál és Wallfisch Armin pénzváltó-üzletében. 781 12-17.